

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060208

DOM
2013-12-05
Stockholm

Mål nr
M 4955-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-05-07 i mål nr M 4297-12, se bilaga A

KLAGANDE

Tranemo kommun
514 80 Tranemo

MOTPART

Ö D

SAKEN

Utdömande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom förpliktar Mark- och miljööverdomstolen Ö D att till staten betala det förelagda vitet om sammanlagt 55 000 kr.

Dok.Id 1113428

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Tranemo kommun har yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska ändras på så sätt att det förelagda vitet ska dömas ut, alternativt att målet ska återförvisas till mark- och miljödomstolen för prövning av vitets utdömande.

Ö D har motsatt sig ändring.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Kommunen

Enligt mark- och miljödomstolen har kommunen inte styrkt de omständigheter i sak som kommunen anfört till stöd för sin talan. Kommunen anser att det är styrkt att motparten inte inkommit med de mätningar, analyser och den redovisning som vitesföreläggandet avser. Kommunen anser vidare att det yttrande som motparten inkommit med inte förändrar det faktum att föreläggandet inte är uppfyllt och att vitet därför ska dömas ut. De uppgifter som motparten inkommit med kan enligt kommunen inte tas för goda, då det helt saknas underlag för att bedöma om åtgärderna är utförda. Kommunen ser det som angeläget att vitet prövas på nytt med hänsyn till den fara som finns för personer som bor och vistas eller kan komma att bo och vistas i aktuell bostad.

Ö D

Ö D har anfört att det vore förödande för honom att tilldömas vite för något som är helt fel.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

I mål om utdömande av vite har domstolen att pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft, om det är lagligen grundat och om föreläggandet har överträtts. Domstolen ska dessutom, under

förutsättning att vite ska dömas ut, pröva om ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse, pröva vitets storlek samt beakta om det finns särskilda skäl att jämka vitet.

Utredningen i målet visar att det aktuella föreläggandet är lagligen grundat, att det har delgivits Ö D och att det har vunnit laga kraft. Till skillnad från mark- och miljödomstolen anser Mark- och miljööverdomstolen att punkten 2 i föreläggandet är tillräckligt konkret och tydlig för att vitet ska kunna dömas ut.

Utredningen visar vidare att föreläggandet inte har efterföljts. Vad Ö D anfört ändrar inte det faktum att han inte inkommit med de mätningar, analyser och den redovisning som vitesföreläggandet avser. Således kvarstår ändamålet med vitet och förutsättningarna för att döma ut vite är uppfyllda.

Vitesbeloppets storlek får anses skäligt och det föreligger inte särskilda skäl som kan motivera en jämkning av beloppet. Vitet ska därför dömas ut i enlighet med kommunens yrkande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2013-12-27

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Per-Anders Broqvist, hovrättsråden Henrik Runeson och Malin Wik, referent, samt f.d. miljörådet Sven Bengtsson.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-05-07
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 4297-12

SÖKANDE

Kommunstyrelsen i Tranemo kommun
514 80 Tranemo

MOTPART

Ö D

SAKEN

Utdömmande av vite

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen lämnar Kommunstyrelsens i Tranemo kommun yrkande om utdömmande av de förelagda vitena utan bifall.

2. Mark- och miljödomstolen avvisar Ö Ds yrkande om hävning av uthyrningsförbud.

Dok.Id 228729

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 09:00-16:00

BAKGRUND

Ö D är lagfaren ägare till fastigheten X (nedan X).

I december 2011 inkom anmälningar från L L och W M till Tranemo kommuns miljöavdelning med påstående om upprepade problem med värmen i deras två lägenheter i boningshus på X . Miljöhandläggare vid kommunen besökte den 16 december 2011 de aktuella lägenheterna på X och gjorde därvid bedömningen att sådana förhållanden vad avser lufttemperatur och varmvattentemperatur rådde att det förelåg olägenheter för människors hälsa utifrån Socialstyrelsens allmänna råd, SOSFS 2005:15.

Härefter beslutade allmänna utskottet, Tranemo kommun, den 3 maj 2012, § 97, KS/2012:101, att förelägga fastighetsägaren Ö D att vidta ett antal åtgärder vid äventyr av vite om totalt 55 000 kronor, se bilaga 1. Ö D delgavs vitesföreläggandet den 18 juni 2012.

YRKANDEN M.M.

Kommunstyrelsen i Tranemo kommun (nedan kommunen) har nu yrkat att Ö D ska förpliktas att betala det enligt bilaga 1 förelagda vitet om totalt 55 000 kronor. Till stöd för yrkandet har kommunen anfört bl.a. följande. Genom delegationsbeslut förelades Ö D att skicka in analys svar från mätning av ventilation senast fyra veckor efter att beslutet delgivits. Enligt samma delegationsbeslut förelades han även att skicka in en redovisning, dels över vilka åtgärder som utförts i syfte att uppnå en tillfredställande uppvärmning i de bägge lägenheterna på X, dels över genomförda åtgärder för att tillgodose lägenheterna varm- och kallvatten i tillräcklig mängd och beskaffenhet. Redovisningen skulle vara inskickad till miljöverksamheten senast sex veckor från det att beslutet delgivits. Senast åtta veckor efter att Ö D delgivits beslutet skulle även ett resultat från undersökningar av förekomst av legionella i duschanordningar vara

miljöverksamheten tillhanda. Inga uppgifter och åtgärder som förelagts Ö D, har dock inkommit till kommunen.

Ö D har bestritt yrkandet. Till stöd för sitt bestridande har han anfört bl.a. följande. Lägenheterna som L L och W M hyr har blivit totalförstörda av dem. När lägenheterna först hyrdes ut till dem fanns det en fin kyl och frys i dem båda. Dessa är nu trasiga. Det fönster som man tagit kort på (*se aktbil 1, domstolens anmärkning*) hade spruckit p.g.a. att barnen i lägenheterna lekte med bollar som hamnade på fönsterrutorna. Vad gäller värmen i huset har han alltid gjort allt han kunnat för att se till att det fungerar. Ingen förutom just de som nu klagat har sagt att det inte skulle finnas varmvatten eller att det skulle vara för kallt i huset. De har troligen framfört dessa klagomål för att kunna dra ut på inbetalningar av sina hyror. Vad gäller bilden på pannan (*se aktbil 1, domstolens anmärkning*) så var den vid detta tillfälle på reparation, vilket är något som en hyresvärd kan råka ut för. Under tiden som pannan var på lagning fick alla hyresgäster nedsättning på sina hyror. Hyresgästerna fick även värmebläktar som värmdde upp lägenheterna. Vad gäller varmvattnet i huset så ligger temperaturen alltid på runt 80 grader. Enda gången den kan hamna under 50 grader är om pannan har stannat eller om den är på reparation. Under den korta tiden kan några bakterier inte frodas. Ventilationen i huset är mycket bra och det är aldrig någon som har klagat på den tidigare. Att kommunen hotar med vite och skickar olika fakturor utan någon anledning leder till att huset hamnar i en ekonomiskt ohållbar situation som gör att det inte kommer gå att sköta om huset.

Ö D har även uppgivit att de aktuella lägenheterna nu är belagda med uthyrningsförbud och, såsom han får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen häver detta förbud.

Kommunen har beretts tillfälle att inkomma med ett bemötande av Ö Ds yttrande men har inte hörts av.

DOMSKÄL

Beslut om föreläggande enligt miljöbalken får förenas med vite enligt 26 kap. 14 § miljöbalken. De närmare reglerna om utformning och hantering av vitesförelägganden finns i lagen (1985:206) om viten (nedan viteslagen).

Vitesföreläggandet av den 3 maj 2012 har vunnit laga kraft. Vad gäller föreläggandet i sig kan det i formellt hänseende underkännas endast om det inte tillkommit i laga ordning eller om det innehåller något väsentligt eller uppenbart fel. Kommunens beslut är lagligen grundat och innehåller, utom såvitt gäller punkten 2 i föreläggandet, inte något väsentligt fel. Punkten 2 brister i konkretion och tydlighet eftersom läsaren måste gå vidare till de åberopade råden för att få ledning och inte ens där erhålles klarhet eftersom flera olika temperaturer rekommenderas beroende på omständigheterna.

Bortsett härifrån kan emellertid det förelagda vitet av följande skäl inte dömas ut.

Mål om utdömmande av vite har en straffprocessuell karaktär och måste handläggas därefter (jfr 8 § viteslagen). Denna grundsyn förändras inte av det förhållandet att vitesmålen i mark- och miljödomstolen i princip handläggs enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden (nedan ÄL); se 4 kap 2 § och 5 kap 1-4 §§ lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar. I ÄL finns bestämmelser om förhandling och om vittnesförhör. Målets straffprocessuella karaktär gör att mark- och miljödomstolen visserligen självmant kan sätta ut mål av ifrågavarande karaktär till förhandling men domstolen bör inte självmant kalla vittnen om vittnena kan antas ha avgörande betydelse för att kommunen skall ha framgång med sin vitestalan.

I målet har Ö D yttrat sig i mark- och miljödomstolen över kommunens ansökan om utdömmande av de förelagda vitena. Eftersom kommunen inte bemött vad han därvid anfört och då innehållet i det han anfört inte är sådant att det kan

lämnas utan avseende ska hans uppgifter tagas för goda. Kommunen har därför inte styrkt de omständigheter i sak som kommunen anfört till stöd för sitt vitesföreläggande.

Kommunens yrkande skall därför lämnas utan bifall.

Vidkommande Ö Ds yrkande om hävning av uthyrningsförbud finns det inget sådant beslut överklagat till mark- och miljödomstolen i målet. Redan på den grunden skall yrkandet avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 426)

Överklagande ska ha inkommit till mark- och miljödomstolen senast den 28 maj 2013 men vara ställt till Mark- och miljööverdomstolen.

Prövningstillstånd krävs.

Ulf Klerfalk
rådman

Handläggande beredningsjurist har varit Martina Albo.